

**CATÀLEG DE BÉNS DE CARÀCTER
ARTÍSTIC I CULTURAL DEL PARLAMENT
DE CATALUNYA**

ESCULTURES DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

FITXA DE MAQUETA

Títol: Maqueta del Parlament

Autor: Grau Alcázar

Data de realització: 1991

Data d'alta al Parlament: 1991

Material: Fusta a escala 1/100

Mides: 154 cm x 78 cm x 28 cm (aprox.)

Procedència: Grau Alcázar - Maquetas

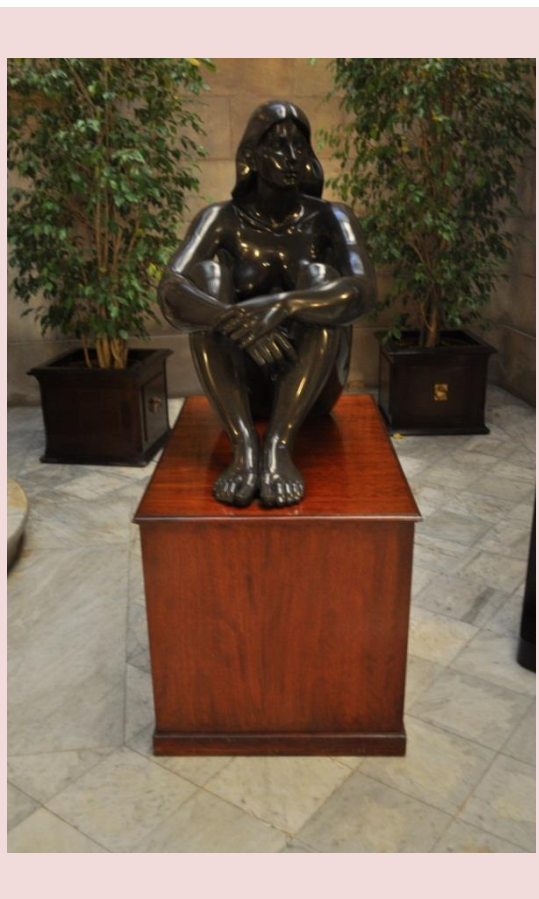
Situació: Propietat

Localització: Vestíbul esquerre de la planta baixa

Descripció de l'obra: Maqueta en fusta a escala 1/100 de l'edifici del Palau del Parlament de Catalunya. Restaurada l'any 2005.

Breu notícia de l'autor: Grau Alcázar - Maquetas és una empresa de Barcelona amb més de trenta anys d'experiència. Ha fet els tipus de maquetes més diversos per a arquitectura, urbanisme, obres públiques, museus, enginyeria, prototipus, disseny industrial, publicitat, cinema i televisió.

FITXA D'ESCLTURA

Títol: *Dona asseguda*

Autor: Lluís Cera i Bernard

Data de realització:

Data d'alta al Parlament: 13.09.94

Material: Marbre negre

Mides: 100 cm x 98 cm

Procedència: Adquisició

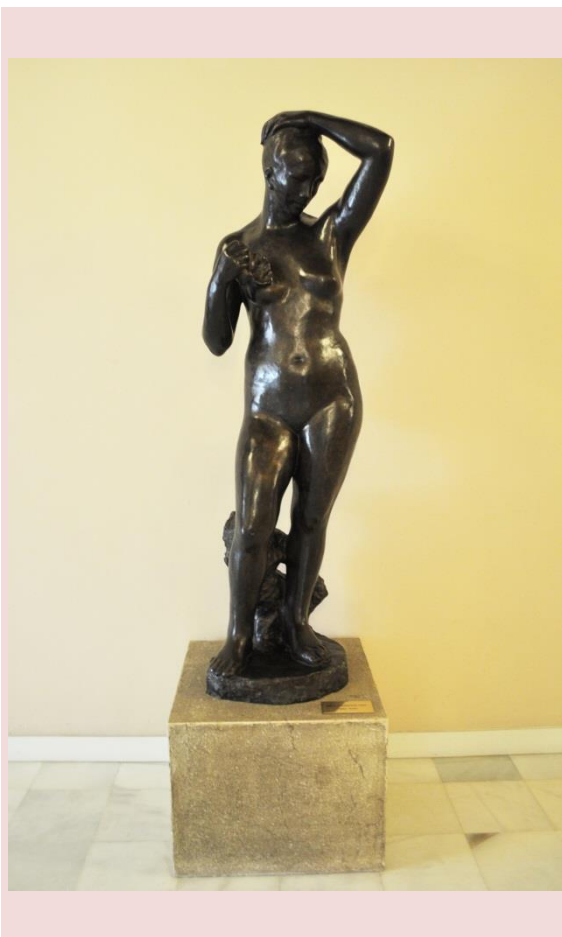
Situació: Propietat

Localització: Planta baixa. Accés a l'escala d'honor

Descripció de l'obra: Escultura de marbre negre. Rèplica de *Dona asseguda*, de Joan Rebull i Torroja. L'original està exposat al Palau de la Generalitat.

Breu notícia de l'autor: Lluís Cera i Bernad (Barcelona, 1967) es llicencià en belles arts per la Universitat de Barcelona, en l'especialitat d'escultura, el 1993. Té gran coneixement i experiència de la tècnica pètria i dels metalls, que dota les seves escultures d'una sinuositat i flexibilitat impròpies dels materials utilitzats. La seva obra evoluciona de la figuració inicial cap a un art abstracte.

FITXA D'ESCULTURA

Títol: *La noia de la petxina*

Autor: Enric Casanovas

Data de realització: Dècada del 1940

Data d'alta al Parlament: 16.03.87

Material: Bronze

Mides: 173 cm x 50 cm

Proveïdor: Ramon Vilà, fosa de bronzes

Situació: Propietat

Localització: Passadís esquerre, Oïdoria de Comptes

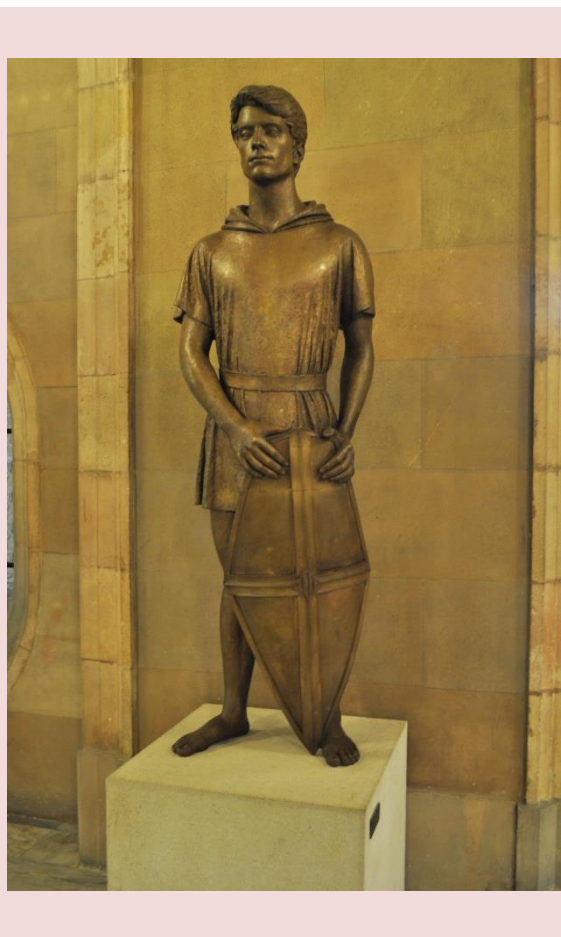
Descripció de l'obra: Escultura de bronze. Reproducció de l'original cisellat i patinat a l'àcid.

A començament de l'any 1987, el diputat al Parlament de Catalunya Marçal Casanovas Guerri (Barcelona, 1921), fill de l'escultor Enric Casanovas Roy, va fer donació d'una obra del seu pare perquè es col·loqués com element decoratiu a l'interior de l'edifici del Parlament. Aquesta peça, coneguda com *La noia de la petxina*, representa una jove nua amb una petxina a la mà dreta, que té recolzada sobre el pit, i la mà esquerra sobre el cap. L'obra correspon a mitjan anys quaranta, quan Casanovas havia tornat a la seva casa estudi del barri barceloní del Guinardó, després d'haver passat els anys de la Guerra Civil a França amb la seva família. La dona i els fills van tornar l'any 1940, però ell va esperar fins el 1942. Després d'un mes empresonat, el van deixar en llibertat i va poder tornar a treballar a casa seva. Fins la seva mort, el gener del 1948, va fer sobretot escultures de joves nues o cobertes amb algun mínim plec de roba, de cos sencer o

només el tors, inicialment batejades totes com a Venus. *La noia de la petxina* correspon a aquesta sèrie i havia estat conservada per la família, que el març del 1987 va fer donació al Parlament dels drets de reproducció de l'original. La reproducció es va fer a la foneria Ramon Vilà, de Valls. *Ressenya de Jaume Fabre: març de 2012.*

Breu notícia de l'autor: L'escultor Enric Casanovas i Roy (Barcelona, 12 d'agost de 1882 - 12 de gener de 1948) fou un dels màxims representants del noucentisme. Va estudiar a l'escola de la Llotja de Barcelona i va ampliar la seva formació al taller de l'escultor Josep Llimona durant dos anys.

FITXA D'ESCLTURA

Títol: *Sant Jordi dempeus amb cuirassa*

Autor: Josep Salvadó Jassans

Data de realització: 2003

Data d'alta al Parlament: 01.01.03

Material: Bronze

Mides: 185 cm x 56 cm

Proveïdor: Fundació Bosch i Gimpera

Situació: Propietat

Localització: Vestíbul principal central

Descripció de l'obra: L'any 2003, quan estava a punt d'acabar-se la setena legislatura (1999-2003), el president, Joan Rigol, es va voler acomiadar deixant a l'edifici una escultura de Sant Jordi, ja que considerava convenient que, per la seva significació simbòlica, aquest personatge estigués representat a la seu de la institució. L'escultor triat per portar a terme l'encàrrec va ser Josep Salvadó Jassans, sembla que per suggeriment d'Octavi Fullat. Per formalitzar l'encàrrec, Joan Rigol va anar a veure Jassans al seu taller d'Alforja acompanyat d'Ernest Benach, que, en haver estat regidor de Reus, coneixia l'escultor, del qual hi ha algunes obres a la capital del Baix Camp. Benach era secretari segon de la Mesa del Parlament des del 1995 i succeiria Rigol en la presidència poc després d'haver-se efectuat l'encàrrec del Sant Jordi a l'escultor Jassans. Rigol va insistir que es desitjava una representació de Sant Jordi sense cap connotació violenta, i per això l'escultor el va representar dempeus, amb escut, però en actitud pacífica i no en la més habitual de matar el drac. El més insòlit d'aquesta

escultura és que deu ser una de les poques existents al món que ha tingut alhora dues persones com a model, ja que Jassans era pare d'uns bessons que va utilitzar, indistintament, per fer l'escultura.

L'escultura es va col·locar el mateix any 2003 al vestíbul d'entrada al Parlament, si bé posteriorment fou traslladada al peu d'una escala lateral, on ara es troba.

Una reproducció en miniatura de l'escultura es va lliurar com a obsequi recordatori a tots els diputats al final de la setena legislatura. [Ressenya de Jaume Fabre: març de 2012.](#)

Breu notícia de l'autor: L'escultor Josep Salvadó Jassans (Alforja, Baix Camp, 24 de juliol de 1938 - Barcelona, 3 de març de 2006) solia signar les seves obres amb el segon cognom, Jassans, pel qual és més conegut. Va fer els primers estudis d'escultura a l'Escola del Treball de Reus, mentre treballava com ajudant de l'escultor Modest Gené. L'any 1959 ingressà a la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi de Barcelona. Durant els anys 1960 i 1967 va fer el seu aprenentatge al taller de Joan Rebull.

FITXA D'ESCULTURA

Títol: *Homenatge a la Resistència (1939-1980)*

Autor: Josep Maria Subirachs

Data de realització:

Data d'alta al Parlament: 1981

Material: Bronze (foneria Parellada)

Mides: 1.30 x 50 cm (aprox.)

Situació: Propietat

Localització: Pati de la biblioteca del Parlament

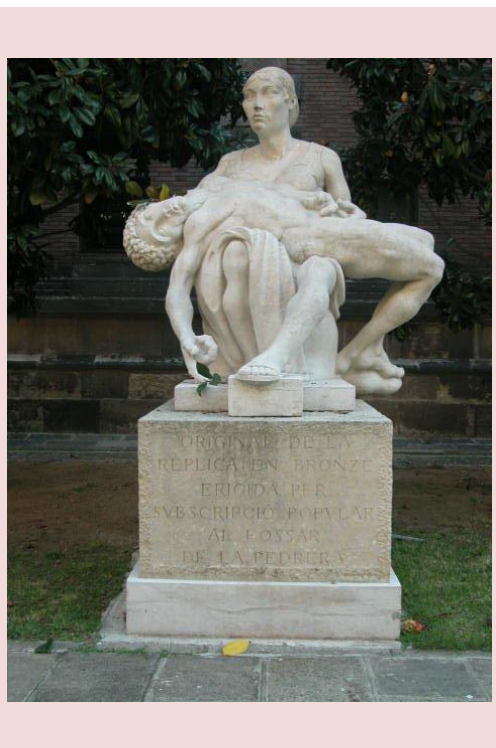
Descripció de l'obra: L'Associació Catalana d'Expresos Polítics va donar l'any 1981 al Parlament de Catalunya una placa de bronze en homenatge a la Resistència esculpida per Josep Maria Subirachs, que va ser col·locada en una dependència interior. Aquesta mateixa placa es va traslladar tres anys més tard al pati de la biblioteca del Parlament, on va ser fixada a la paret exterior del cos central de l'edifici que dona a aquest pati. El trasllat es va fer coincidir amb la col·locació, al mateix pati, d'una escultura, obra de Ferran Ventura i titulada *La Pietat*, que havia estat feta en pedra d'Ulldecona per iniciativa de l'Associació pro Memòria als Immolats per la Llibertat a Catalunya. Es va considerar convenient que les dues obres, que recordaven els mateixos fets, estiguessin juntes. L'acte va tenir lloc l'abril de 1984, poc abans de les eleccions autonòmiques de 1984, en un acte a què van assistir el president del Parlament, Heribert Barrera; l'alcalde Pasqual Maragall –al qual van lliurar una insígnia de tinent de l'exèrcit de la República–; el conseller de Governació, Macià Alavedra, i Miquel Coll i Alentorn, líder d'Unió Democràtica. Una còpia en bronze de *La Pietat* es va instal·lar set mesos més tard a la muntanya de Montjuïc, prop del Fossar de la Pedrera. La pietat del pati del Parlament

queda encarada a la placa d'homenatge a la Resistència i les dues són visibles des de l'exterior, ja que només una reixa, normalment tancada, separa el pati dels jardins de la Ciutadella. [Ressenya de Jaume Fabre: març de 2012.](#)

Breu notícia de l'autor: Josep Maria Subirachs i Sitjar (1927 – 2014) va néixer al barri del Poblenou de Barcelona. Des de jove va manifestar una vocació d'artista integral: pintor, gravador, escenògraf, escultor, conferenciant, crític d'art, etc., sempre sota la vocació de l'arquitecte que li hauria agradat ser. Fou deixeble dels escultors Enric Monjo i Enric Casanovas. Va treballar en projectes per a països de tot el món, i va passar per diferents períodes (expressionisme, abstracció, nova figuració), caracteritzats sempre per les formes geomètriques i les línies rectes.

Des de 1987 es dedicà bàsicament a dissenyar i esculpir la façana de la Passió del temple expiatori de la Sagrada Família de Barcelona, que fou el projecte escultòric més gran del moment. La seva obra en el temple gaudinià ha estat molt criticada. Va rebre innombrables distincions.

FITXA D'ESCLTURA

Títol: *La Pietat* (dona que sosté un home mort)

Autor: Ferran Ventura

Data de realització: 1984

Data d'alta al Parlament: 15.03.84

Material: Pedra d'Ulldecona

Proveïdor: Associació pro Memòria als Immolats per la Llibertat a Catalunya

Situació: Donació

Localització: Jardí davant de la biblioteca

Descripció de l'obra: Escultura en pedra d'Ulldecona. És l'original de la rèplica en bronze que hi ha al Fossar de la Pedrera. El 13 de juny de 1981 es va encarregar a l'escultor Ferran Ventura un monument als immolats per instal·lar-lo al dit fossar, el qual va ser sufragat per subscripció popular del poble de Catalunya.

Per l'acord signat l'11 d'octubre de 1983 amb el president del Parlament, Heribert Barrera, el monument original de pedra es col·locaria al pati de la biblioteca del Parlament i se n'encarregaria una rèplica en bronze per instal·lar-la al Fossar de la Pedrera, a Montjuïc.

El monument original es va instal·lar al Parlament el 15 de juny de 1984.

Breu notícia de l'autor: Ferran Ventura va néixer a la Garriga (Vallès Occidental). Va fer estudis d'art a París i a Estocolm. L'any 1980 va rebre l'encàrrec d'esculpir el monument als immolats per la llibertat, *La Pietat*, que es troba al Parlament de Catalunya. Va iniciar l'obra dos anys després i va esmerçar tres anys a fer-la pel procediment de la talla directa. Ventura fa servir també el sistema de punts, és a dir, esculpir una obra a partir d'una escaiola de guix.

FITXA D'ESCULTURA

Títol: *Lluís Companys*

Autor: Deogràcies Civit

Data de realització: Segle XX

Data d'alta al Parlament: 08.07.1980

Material: Bronze

Mides: 29 cm x 21 cm

Procedència: Museu d'Art de Catalunya

Situació: Cedit

Localització: Despatx de treball del president o presidenta del Parlament

Descripció de l'obra: Bust de bronze del president Companys

Breu notícia de l'autor: Deogràcies Civit i Vallverdú (L'Espluga Calba, Garrigues, 1900 - Mèxic, 1990) fou esportista, escultor i activista polític. Destacà en curses de mig fons com a atleta del Futbol Club Barcelona i va fer algunes exposicions de les seves escultures. Membre d'Estat Català i de la Societat d'Estudis Militars, formà part de l'escamot de la Bandera Negra que organitzà el complot del Garraf el 1926. Fou detingut i condemnat a dotze anys de presó, però el 1930 fou amnistiàt com els altres set membres del grup. Ingressà a ERC i fou cap d'un dels casals del partit. Durant la Guerra Civil fou l'administrador del Museu de les Arts Decoratives de Barcelona. En acabar la guerra es va exiliar a Mèxic, on es dedicà a la fabricació de xocolata i participà en les activitats de l'Orfeó Català de Mèxic i la Conferència Nacional Catalana de 1953.

Relat del mateix escultor, Deogràcies Civit Vallverdú:

El partit d'Esquerra havia perdut les eleccions legislatives, si bé varen guanyar les municipals, i elegiren per alcalde de Barcelona en Carles Pi i Sunyer, i amb aquest fet retornava l'esperança de què vindrien temps millors.

Malauradament, la situació política es feia de cada dia més tensa, car els diàlegs diplomàtics que sostenien, pujaven de tot agressiu, d'una manera especial en ser aprovada al Parlament de Catalunya la Llei de contractes de conreu.

Indignats tots els propietaris i les forces conservadores, aquesta llei la varen portar a Madrid per tal que fos revocada pel Tribunal de Garanties Constitucionals, que sense pensar-ho gaire la va anul·lar.

El Govern en ple va entregar-se i foren traslladats al vaixell Uruguay, ancorat al port de Barcelona, juntament amb altres militants destacats, i gran nombre de rabassaires, aplegats als sindicats obrers i camperols.

Situats a la coberta del vaixell, i per tal de no avorrir-nos, vàrem organitzar conferències, i a mi va tocar-me "L'art romànic català".

Un bon dia vaig demanar al president fer-li el bust, i si bé no li agradava ser retratat, per tractar-se de mi, va accedir.

Als sis mesos del meu captiveri, sobtadament el capità del vaixell va entregar-me la butlleta de llibertat.

Eren les vuit del vespre, i jo vaig negar-me a sortir; faltaven unes sessions per acabar el bust del president, però els guàrdies, amb empentes, em van treure del vaixell.

L'endemà, de bon matí, vaig presentar-me a la Capitania General per tal de demanar, per favor, que m'autoritessin retornar al vaixell, car havia d'acabar el bust del president. Tot sorprès, i davant la meua insistència, finalment va accedir, i aquell mateix matí em presentava al vaixell amb un sac de guix sota el braç.

Passats uns dies, sortia amb el motllo, i el portava a la foneria Bechini per fer-lo en bronze.

Aquest bust el vaig veure més tard al despatx oficial de l'amic Heribert Barrera, llavors president del Parlament de Catalunya. (Transcripció: Josep Poca)

FITXA D'ESCLTURA

Títol: *Lluís Companys*

Autor: Manel Álvarez

Data de realització: 2001

Data d'alta al Parlament: 15.09.06

Material Acer patinable (*Corten*)

Mides: 1.70 m x 2.20 m x 0.60 m

Proveïdor: Museu d'Història de Catalunya

Situació: Cessió en dipòsit per un període de vint anys

Localització: Pati interior esquerre (Departament d'Infraestructures, Equipaments i Seguretat)

Descripció de l'obra: Escultura d'acer patinable (*Corten*) que va fer Manel Álvarez l'any 2001 en homenatge al president Lluís Companys.

L'escultura va participar en l'exposició col·lectiva que es va fer al Museu d'Història de Catalunya amb el títol de «Batecs de la Memòria. A 70 anys de la Segona República. Evocació artística», oberta del 20 de desembre de 2001 al 28 de febrer de 2002 amb pintures i escultures inspirades en el període republicà a Catalunya i concebudes com una eina de combat. Hi van participar els artistes Josep Guinovart, Enric Pladevall, Alberto de Udaeta, Alfons Alzamora, Jaume García Antón, Josep M. Guerrero Medina, Josep Lluís Pascual i Manel Álvarez. Acabada l'exposició, Álvarez va fer donació de l'obra al Museu i aquest la va cedir, en dipòsit, el mes de setembre de l'any 2006, al Parlament de Catalunya, on va ser emplaçada, en principi, a l'Auditori, fent parella amb *La fuente de los sueños*, de Manuel Torres. El mes de desembre del 2011 va ser retirada i, després d'uns mesos exposada en un passadís de la planta baixa, es va instal·lar definitivament en un dels patis interiors de la planta baixa, visible també des de les fi-

nestres de la planta noble. L'escultura vol simbolitzar els trets de l'afusellament que va posar fi a la vida del president Companys, congelant en un instant el recorregut de les bales. [Ressenya de Jaume Fabre: març de 2012.](#)

Breu notícia de l'autor: Manel Álvarez va néixer a Sant Feliu de Codines (Vallès Oriental) el 6 d'agost de 1945. El 1959 va finalitzar els seus estudis de batxillerat elemental al col·legi La Salle Bonanova i el 1963 va començar els estudis de modelatge i taller d'escultures a les Escoles Professionals dels Salesians de Sarrià. Al llarg de 1968 va treballar en diferents activitats relacionades amb l'estatuària, la imatgeria religiosa, els relleus, els bustos i la talla ornamental, i també en interiorisme i disseny industrial, àmbits en què va encapçalar importants projectes. Les primeres exposicions com a escultor les va fer l'any 1971 a Vic i a Olot.

FITXA D'ESCULTURA

Títol: *Fuente de los sueños*

Autor: Manuel Torres Jiménez

Data de realització: 2003

Data d'alta al Parlament: 16.12.05

Material: Ferro

Mides: 149 cm x 76 cm

Proveïdor: Obsequi del Senat

Situació: Propietat

Localització: Accés lateral de l'Auditori

Descripció de l'obra: Obra de Manuel Torres, premi d'escultura convocat pel Senat amb motiu del vinticinquè aniversari de la Constitució espanyola.

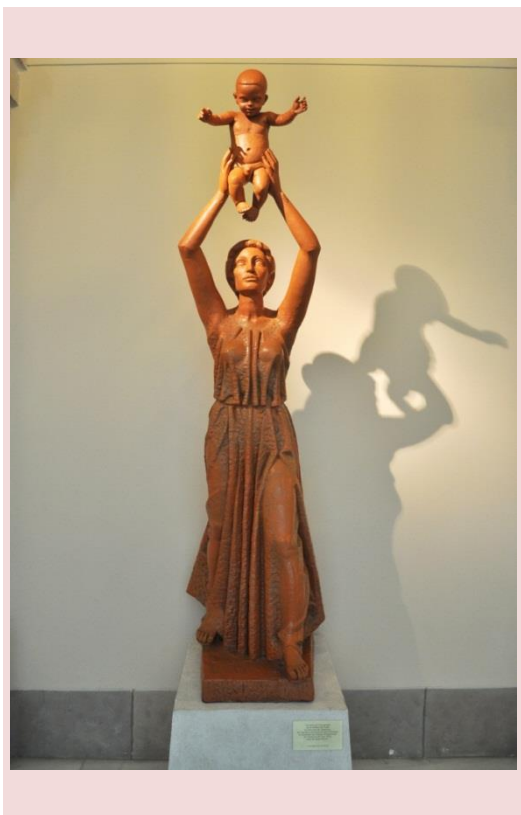
El Senat de l'Estat espanyol va convocar l'any 2002 un concurs d'escultura amb motiu dels vint-i-cinc anys de la Constitució. Es volia premiar l'obra que simbolitzés més bé l'efemèride. El 2003, any en què se celebrava l'aniversari, es va atorgar el premi al malagueny resident a Ginebra Manuel Torres Jiménez, per l'obra *La fuente de los sueños*, una peça metàl·lica d'un metre i mig d'alçària.

El president del Senat, Javier Rojo, va encarregar que es fessin còpies de l'escultura per repartir-les a cadascun dels parlaments autonòmics de l'Estat, i en va fer lliurament simbòlic als presidents respectius després d'un dinar a Madrid el 14 de juny del 2004, que era, de fet la primera trobada de Rojo amb ells. Per Catalunya hi va assistir Ernest Benach. La peça original roman a l'edifici del Senat.

Les rèpliques van arribar efectivament a les autonomies a finals del 2005 i els diversos parlaments les van anar posant a les seves seus en dates i amb solemnitats diferents, al llarg de l'any 2006. Pel que fa a Catalunya, la còpia va arribar el 16 de desembre del 2005 i va quedar instal·lada a l'Auditori del Parlament fent parella amb l'escultura d'homenatge a Lluís Companys, obra de Manuel Álvarez. Aquesta última va ser retirada el desembre del 2011, per posar-la en un altre lloc, i *La fuente de los sueños* es va col·locar a l'accés lateral de l'Auditori, una sala on se celebren sovint tota mena d'actes oberts al públic, tant de caràcter polític com cultural. [Ressenya de Jaume Fabre: març de 2012.](#)

Breu notícia de l'autor: Manuel Torres fou el guanyador del premi d'escultura convocat pel Senat en ocasió del vint-i-cinquè aniversari de la Constitució espanyola. Va néixer a Màlaga el 1938. El 1960 es va instal·lar a Ginebra, on va començar els seus treballs com a escultor del metall. A partir de 1971, aquest autodidacta va decidir consagrar-se de ple a les seves investigacions en escultura i pintura. Ha participat en més d'un centenar d'exposicions a Suïssa i a l'estranger i ha fet una trentena d'escultures públiques, entre les quals cal destacar el monument històric en memòria dels brigadistes suïssos, l'escultura *El guardián de los sueños*, a la comuna suïssa de Plan-les-Ouates, i, més recentment, una escultura de granit a Assuan (Egipte).

FITXA D'ESCLTURA

Títol: *Estatut d'autonomia de Catalunya del 1979*

Autor: Josep Ricart Maimir

Data de realització: 1982

Data d'alta al Parlament: 02.12.2010

Material: Terracota de color vermellós

Mides: 230 cm x 50 cm

Proveïdor: Ajuntament de les Masies de Roda

Situació: Donació

Localització: Passadís d'accés a l'Oïdoria de Comptes, planta baixa

Descripció de l'obra: El diumenge 3 d'octubre del 1982, es va inaugurar a l'exterior del parador de turisme de Sau un monument a l'Estatut que una comissió de vint parlamentaris catalans allotjats en aquell establiment havien estat elaborant la tardor del 1978. El monument havia estat encarregat per Francesc Ribas, alcalde de les Masies de Roda, municipi on es troba el parador, a l'escultor Josep Ricart Maimir, fill de Taradell, un altre poble d'Osona. Ricart va preparar diversos esbossos, en la tria dels quals va influir decisivament Miquel Coll i Alentorn, aleshores conseller adjunt a la Presidència de la Generalitat.

El monument consisteix en una gran estructura de quasi quatre metres d'alçària, feta amb maons, que forma les quatre barres de la senyera catalana. A un costat, a mitja altura, hi ha uns alts relleus amb diverses figures de personatges populars que simbolitzen les arrels catalanes. A l'altre costat, sobre un sòcol de poca alçària, s'hi va posar la figura d'una mare que alça en braços el seu fill nu. Segons l'autor de l'obra, simbolitza la presentació de l'Estatut als catalans, de la mateixa manera que en altre temps les mares presentaven al temple els seus fills acabats de néixer. Per a la figura

del nen, l'escultor va fer servir com a model el seu net, Xavier Fuguet Ricart, mentre que la mare és una figura idealitzada feta sense recórrer a cap model del natural.

Com que el finançament del monument era a càrrec de l'Ajuntament de les Masies de Roda i el pressupost era molt limitat, la figura de la mare amb el nen no es va poder fondre en bronze i s'hi va deixar l'original de terracota.

A l'acte inaugural hi van ser presents el president de la Generalitat, Jordi Pujol, l'alcalde de les Masies de Roda i la majoria dels parlamentaris catalans, membres de la Comissió dels Vint, que havien participat en la redacció de l'esborrany de l'Estatut. També hi van anar alcaldes de moltes localitats catalanes, que van dipositar al peu del monument petits sacs amb terra dels seus municipis respectius, així com l'escultor i centenars de persones més. Cors infantils hi van cantar cançons i hi van actuar grups de castellers i de danses folklòriques.

Els anys posteriors, les inclemències meteorològiques i les bretolades van anar danyant seriosament l'escultura de la mare i l'infant, situades en un nivell molt accessible i, per això, l'any 2010 es va decidir fer-ne una còpia en bronze, que és la que hi ha actualment. L'original de terracota va ser restaurat pel mateix autor de l'obra, Josep Ricart, que tenia aleshores vuitanta-cinc anys. Ricart va refer amb fang els trossos d'escultura que faltaven i aquests van ser emmotllats després en polièster per aplicar-los finalment als buits. Una capa de pintura va fer invisibles les juntures. Aquesta escultura refeta va ser donada per l'Ajuntament de les Masies de Roda al Parlament de Catalunya, que el 2 d'octubre del 2010 la va posar sobre una peanya en un passadís de la planta baixa, al costat de la porta d'accés al despatx de l'Oïdoria de Comptes, en el transcurs d'un senzill acte al qual va assistir l'escultor i en què va dir unes paraules el president del Parlament, Ernest Benach. Feia quasi dos anys que havia mort l'alcalde que havia encarregat l'obra, Francesc Ribas Sanglas, traspasat el 23 de gener del 2009 a l'edat de 92 anys.

Ressenya de Jaume Fabre: març de 2012.

Breu notícia de l'autor: Josep Ricart Maimir (Taradell, Osona, 1925) ha fet escultures en fang, fusta i bronze. És autor de mitja dotzena més d'escultures situades en espais públics de la ciutat de Barcelona, fetes totes per encàrrec de cooperatives i a benefici d'actuacions de contingut social, a part de moltes altres obres escampades pel territori català.

L'Estatut d'autonomia del 1979: L'Estatut que commemora aquesta escultura va ser elaborat en una primera redacció al parador de Sau, entre el setembre i el desembre de 1978, per l'anomenada Comissió dels Vint, formada pels diputats i senadors elegits a les eleccions de 1977 per les circumscripcions catalanes. El text es va enviar després a Madrid i el debat parlamentari a les Corts Espanyoles s'allargà fins l'agost de 1979, en què es resolgué amb una retallada substancial de les competències, pactada finalment el 7 d'agost en el si d'una comissió mixta formada per un grup reduït de parlamentaris catalans i espanyols. D'aquest grup s'havia retirat per desacord, a mig debat, Manuel Fraga Iribarne. La signatura formal del text definitiu de l'Estatut per part d'aquesta comissió parlamentària mixta va tenir lloc el dia 13 i va anar seguida d'un brindis a la Moncloa amb el president del Govern, Adolfo Suárez. El 25 d'octubre del mateix any se celebrà el referèndum sobre l'Estatut, que va registrar una participació del 60% de l'electorat i un resultat afirmatiu del 90% dels votants. Els últims passos formals van

ser la ratificació pel Senat, el 12 de desembre, i la signatura pel rei Joan Carles I, com a llei orgànica de l'Estat, el 18 de desembre. Va ser publicada en el *Boletín Oficial del Estado* el 22 de desembre i en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* el 31 de desembre.

FITXA D'ESCLTURA

Títol: Model per a la reproducció de les escates ceràmiques de la cúpula del Parlament de Catalunya amb motiu de la rehabilitació d'aquest element l'any 1984

Autor: Empresa constructora F. Closa Alegret. Artesans de Castellbisbal

Data de realització: 1984 (entre la primera i la segona legislatures)

Material: Suport de formigó i peces ceràmiques

Mides: 63 cm x 91 cm

Procedència: Mostra abans de l'execució de les obres

Situació: Propietat

Localització: Accés al Departament d'Infraestructures, Equipaments i Seguretat

Descripció de l'obra: Entre la primera i la segona legislatures s'iniciaren les obres de restauració de la cúpula central del Palau del Parlament, un dels elements arquitectònics més representatius de l'edifici, que estava molt malmesa. Aquesta peça va servir de mostra per planificar les obres de restauració l'any 1984. Els treballs de restauració, però, foren molt extensos, ja que sota la cúpula s'allotgen els climatitzadors que regulen l'aire condicionat del Saló de Sessions. Al mateix temps es va reparar el parallamps ionitzant que protegeix l'edifici, el qual està instal·lat sobre la mateixa cúpula.

FITXA D'ESCLTURA

Títol: *La porta*

Autor: Josep Guinovart i Bertran

Data de realització: 1996

Data d'alta al Parlament: 3.3.15

Material: Tècnica mixta sobre fusta

Mides: 220 x 100

Procedència: Donació

Situació: Propietat

Localització: Planta baixa del Palau del Parlament

Descripció de l'obra: Maria Guinovart, filla de l'artista, explica que les portes són un referent constant de l'obra del seu pare, començant per les que va fer els anys vuitanta «obertes sempre a l'esdevenidor, al coneixement, a un futur ple d'esperança», i afegeix que ha donat aquesta porta al Parlament «perquè recordi que a la llibertat se li han d'obrir les portes».

Aquesta peça figura en diferents catàlegs, com ara en *Variacions, volum, matèria*, editat per l'Ajuntament de Barcelona l'any 1997.

Breu notícia de l'autor: Josep Guinovart i Bertran (Barcelona, 20 de març de 1927 - 12 de desembre de 2007) fou pintor, dibuixant i gravador. És considerat un dels màxims representants de l'informalisme.

Guinovart va néixer en una família menestral i pintà parets per al taller familiar des dels catorze anys. Va fer els seus estudis a l'escola Llotja i al Foment de les Arts Decoratives de Barcelona.

A finals de la dècada dels quaranta i principis dels cinquanta es vinculà al grup Dau al Set, on consolidà plantejaments ideològics, i des d'aleshores considerà ineludible el trencament amb les formes imperants en l'art. Aquell grup va esdevenir una finestra d'obertura a l'art d'avantguarda europeu, però se sentia desvinculat de la generació d'artistes com Joan Miró i de la seva formació.

L'any 1951 va fer els seus primers gravats a l'aiguafort per il·lustrar els llibres *Homenaje a García Lorca* i *Cantos espirituales negros*. S'inicià en aquesta disciplina de manera autodidacta i, com en la resta de llenguatges artístics, la recerca fou constant.

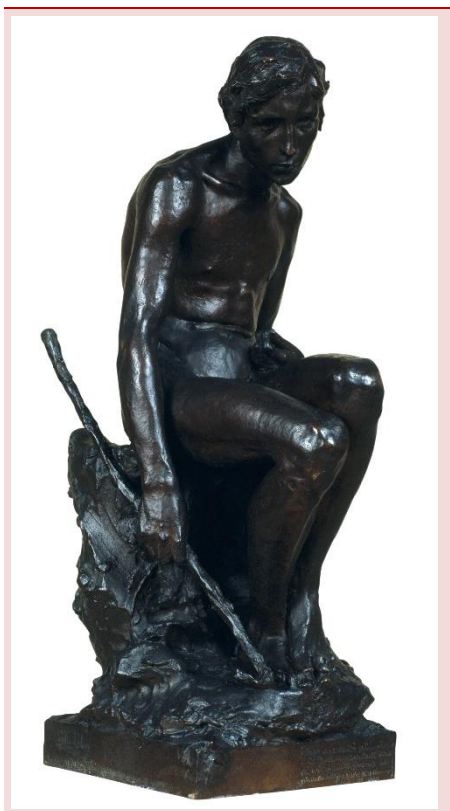
L'any 1953 va guanyar una beca de l'Institut Francès per fer una estada de cinc mesos a París, on s'amarà de l'obra de Cézanne i de Matisse. A la tornada a Barcelona va fundar, amb Antoni Tàpies, Joan Josep Tharrats i altres, el Grup Taüll, que tingué una vida efímera, però aplegà alguns dels artistes més destacats. Després d'una temporada treballant en il·lustracions i decorats escenogràfics, va començar cap a l'any 1957 a decantar-se per l'art abstracte, la seva obra més poc convencional, en què fa servir elements tridimensionals gairebé constantment, majoritàriament amb obres de gran format.

A partir de 1970 incorpora materials com el fang, la palla o el ciment, i també fa algunes obres de contingut social i polític. El 1976 comença la tasca de gravador.

El 1982 rep el Premi Nacional d'Arts Plàstiques concedit pel Govern espanyol i el 1990, el Premi Nacional d'Arts Plàstiques concedit pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

L'obra de Josep Guinovart es troba en museus com el Museu d'Art Modern de Barcelona, el Museu Guggenheim de Nova York, el Museu Nacional Centre d'Art Reina Sofia de Madrid, el Museu de Belles Arts de Bilbao o el Museu de Belles Arts de Long Island de Nova York.

FITXA D'ESCLTURA

Títol: *Remordiment*

Autor: Miquel Blay

Data de realització: 1895

Data d'alta al Parlament: 9.9.19

Material: Bronze

Mides: 63.4 cm x 25 cm x 31.6 cm

Procedència: Museu d'Història de Catalunya

Situació: Cessió en dipòsit per un període de deu anys, prorrogable

Localització: Saló gris. Planta Noble

Descripció de l'obra: L'any 1891 Miquel Blay exposà per primera vegada a Barcelona, concretament a la Primera Exposició General de Belles Arts; allà presentà dues escultures. Es tracta de dos treballs de caràcter naturalista molt elogiats pels crítics del moment. La primera és el bust *Del meu poble* que representa un home fins al pit, vell i nu que porta barretina. La segona és *Remordiment*, una al·legoria al fill pròdig, modelada l'any abans a París i que Blay representa com un jove nu, amb un pal a la mà, assegut en una roca amb una actitud meditativa i melangiosa. El modelat de l'obra és acurat, llis en el cos del noi i amb més textures als cabells i a la part de la roca. Inclou la inscripció del fragment de la cita de sant Lluc (XV-XVII): "Etant dont rentrée en lui même/il dit: Combien des serviteurs dans/la maison de mon/père (ont) du pain en abondance et moi..." cita del moment del remordiment del fill pròdig en aquesta paràbola on, després de passar gana, el noi pensa en els servents del seu pare i en que, ni tan sols a ells, no els hi manca l'abundància de pa.

Totes dues obres van ser adquirides respectivament per la Diputació Provincial de Barcelona i per l'Ajuntament amb destinació al museu que llavors s'estava formant al Palau de Belles Arts. Més endavant, concretament l'any 1895, es fongueren en bronze a la foneria Masriera i són els bronzes més antics que es coneixen de l'escultor. Són

dues obres en les que Blay es mostra com un escultor convencional d'un realisme acadèmic i una mica anecdòtic.

Coincidint en la mateixa mostra s'exhibí també El fill pròdig que Josep Llimona havia modelat deu anys abans, amb només 15 anys, i amb la que aquest artista havia aconseguit la Pensió Fortuny que atorgava l'Ajuntament de Barcelona i que consistia en dos anys de pensionat a Roma.

Breu notícia de l'autor: Miquel Blay

FITXA D'ESCLATURA

Títol: *Meditació*

Autor: Josep Clarà Ayats

Data de realització: 1929-1930

Data d'alta al Parlament: 9.9.19

Material: Marbre

Mides: 100 cm x 89 cm x 51 cm

Procedència: Museu d'Història de Catalunya

Situació: Cessió en dipòsit per un període de deu anys, prorrogable

Localització: Vestíbul de la planta baixa

Descripció de l'obra: Clarà esculpeix *Meditació* en la seva etapa de maduresa artística i és en aquesta època quan l'escultor va fer les seves obres més notables i les que millor resumeixen l'essència del seu art.

Meditació és un clar exemple de la capacitat de Clarà per sintetitzar les formes del cos femení i és una magnífica mostra de la plenitud artística de l'escultor català. La dona asseguda a terra amb les cames creuades i amb el braç dret recolzat en un genoll i aguantant el cap, recorden les segones versions de La deessa i de Repòs - escultures coetànies a l'obra que comentem- però si bé aquestes mostren encara una estructura molt tancada, *Meditació* presenta uns contorns més oberts. La dona de l'escultura *Meditació* és troba en repòs, amb una actitud passiva i distant que serà la característica dominant en les escultures de bellesa real i tangible que Clarà va esculpir durant la seva etapa de plenitud.

Meditació va ingressar al MNAC l'any 1996 com a dipòsit de l'Ajuntament de Barcelona. Josep Clarà va deixar com a hereu del seu llegat a l'Ajuntament de Barcelona amb la condició que es fundés el Museu Clarà. L'any 1964, la donació es va fer efectiva. La casa i el taller de l'escultor, situats al barri de les Tres Torres, les escultures i els dibuixos que hi havia, la seva col·lecció de pintures formada per obres d'artistes contemporanis i amics, així com la seva biblioteca personal formaven el llegat de l'escultor. L'any 1969, el Museu es va inaugurar i va romandre obert fins al 1995. Tancat el Museu Clarà el seu

fons es va dividir entre el Museu Nacional d'Art de Catalunya i el Museu de la Garrotxa d'Olot.

Breu notícia de l'autor: Josep Clarà és un dels escultors més destacats de l'art figuratiu de la primera meitat del segle XX. Es va formar amb Rodin. Els seus viatges a Anglaterra i sobretot a Itàlia el van posar en contacte amb l'art de l'antiguitat i del Renaixement i des d'aquest moment la seva font d'inspiració va ser l'ideal clàssic.

L'etapa de maduresa creativa de Clarà es va iniciar amb les obres que l'escultor va realitzar, entre els anys 1927 i 1929, per a la nova urbanització de la plaça de Catalunya. L'Exposició Internacional del 1929 va provocar que l'Ajuntament de Barcelona encarregués diverses escultures públiques a diferents escultors amb la finalitat d'ornar la ciutat. Clarà va sobresortir amb les seves obres. La segona versió de La deessa (1928), per exemple, esdevindria ràpidament una de les escultures més cèlebres de la ciutat.

En aquesta nova etapa, Clarà va realitzar noves versions d'obres esculpides abans de 1910 i és, comprovant aquestes diferents versions, quan es pot observar l'evolució que s'havia anant produint en l'obra de l'escultor a través dels anys. Si bé Clarà manté en totes les versions la mateixa estructura vigorosa, amb el temps durà a terme una depuració de les formes i l'eliminació de tot allò superflu per tal de representar les figures femenines més reposades i serenes, més d'acord amb la nova i personal interpretació del cos humà.

FITXA D'ESCULTURA

Títol: *Puixança*

Autor: Josep Clarà

Data de realització: 1936

Data d'alta al Parlament: 9.9.19

Material: Fosa en bronze

Mides: 166.5 cm x 50 cm x 57.5 cm

Procedència: Museu d'Història de Catalunya

Situació: Cessió en dipòsit per un període de deu anys, prorrogable

Localització: Vestíbul esquerre de la planta baixa

Descripció de l'obra: Clarà va realitzar un primer exemplar d'aquesta escultura en tamany reduït (85 cm). Posteriorment la va passar a tamany natural, realitzant diferents rèpliques. D'aquesta mateixa obra es conserven altres exemplars:

- . en bronze, al Museu Clarà i Museo de Arte Moderno de Buenos Aires
- . en guix, al Museu Clarà i MNAC (actualment dipositat al Museu Comarcal de La Garrotxa)
- . en marbre, pertanyent a l'antiga col·lecció Plandiura

Va ser adquirida a l'«Exposició Nacional de Belles Arts» de Barcelona, l'any 1942, on, tot i que Clarà va participar fora de concurs, la Diputació li va voler concedir un premi extraordinari.

Aquesta obra, on Clarà modelà un nu femení de formes intemporals i proporcions perfectes, representa la culminació de l'etapa més fructífera de la trajectòria artística de Clarà. El mateix títol de l'obra defineix el que Clarà va voler representar: el vigor, la força i la potència del cos femení. Per a fer-la es va inspirar en la Teresa de La Ben Plantada (1911) d'Eugeni d'Ors, llibre de capçalera per a qualsevol artista afí al moviment Noucentista. Aquesta obra és considerada per la historiografia com una de les imatges més emblemàtiques d'aquest moviment.

Per a fer-la, va utilitzar de model a l'Adela, una noia jove de procedència humil que inspirà a l'escultor en la seva producció de la dècada de 1930. L'Adela va ser una de les seves models més destacades a Barcelona, que va posar per a ell en diverses ocasions.

Com a curiositat, el taller on Clarà va treballar, fou el mateix de l'escultor Josep Llimona.

Breu notícia de l'autor: Josep Clarà, olotí de naixement, passà una primera època a París marcat per una forta influència de Rodin però després d'un viatge a Itàlia i Londres, l'any 1907, on va admirar escultures gregues i romanes, es va començar a interessar per les formes clàssiques i orientà la seva producció artística cap al classicisme propi del Mediterrani.

FITXA D'ESCLTURA

Títol: *La bellesa*

Autor: Josep Llimona Bruguera

Data de realització: 1924

Data d'alta al Parlament: 9.9.19

Material: Bronze

Mides: 183 cm x 57 cm x 57 cm

Procedència: Museu d'Història de Catalunya

Situació: Cessió en dipòsit per un període de deu anys, prorrogable

Localització: Vestíbul esquerre de la planta baixa

Descripció de l'obra: L'any 1924, Josep Llimona va esculpir *La bellesa* en marbre per encàrrec de l'Ajuntament de Barcelona destinada a ornar una de les fonts dels jardins de Montjuïc. Deu anys més tard, la Junta de Museus va encarregar expressament realitzar *La bellesa* en bronze, a partir de l'escultura original de marbre, amb la finalitat que formés part d'un monument dedicat a l'escultor i recordar, així, la seva tasca com a president de la institució. El lloc escollit per erigir-lo va ser el vestíbul del pis principal del Palau Nacional, seu del Museu d'Art de Catalunya.

El monument estava format per l'escultura en bronze sobre una gran peanya. A la part frontal de la peanya, s'hi va col·locar la màscara mortuòria de Llimona realitzada per Antoni-Ramon González (1909-1980), deixeble de l'escultor, en el seu llit de mort. A més de la mascareta (MNAC 011536-000) elaborada en bronze daurat, també hi havia la Medalla de la Ciutat, que l'Ajuntament de Barcelona havia concedit a Josep Llimona l'any 1932 i que, a la mort de l'escultor, els seus fills varen donar a la Junta de Museus.

El monument dedicat a Llimona va ser inaugurat l'11 de novembre de 1934, el mateix dia que el Museu d'Art de Catalunya. Després de la Guerra Civil, aquest ja no es va tornar a instal·lar.

De La bellesa es conserven diversos exemplars de mida reduïda, i una altra versió on la noia porta el cabell curt i sosté una draperia amb el braç esquerre.

Breu notícia de l'autor: L'escultor Josep Llimona (Barcelona, 1864-1934), considerat un dels millors representants de l'escultura modernista catalana, és l'autor d'algunes de les escultures públiques més cèlebres de Barcelona, com Desconsol (MNAC 010861-000), el Monument al doctor Robert i la figura eqüestre de Sant Jordi. La bellesa va ser una d'aquestes escultures creades per als espais públics de la ciutat.

FITXA D'ESCULTURA

Títol: *Joventut*

Autor: Maria Llimona

Data de realització: 1942

Data d'alta al Parlament: 09.09.2019

Material: Fosa en bronze

Mides: 41 cm x 19.5 cm x 25.5

Procedència: Museu d'Art de Catalunya

Situació: Cessió en dipòsit per un període de deu anys, prorrogable

Localització: Saló gris. Accés Sala 1. Planta Noble

Descripció de l'obra: Aquest retrat auster d'una noia que simbolitza la joventut, és pur reflex de l'art estilitzat i humà que va desenvolupar al llarg de la carrera artística de Maria Llimona. L'obra la va presentar a l'Exposició Nacional de Belles Arts de Barcelona, a la primavera de 1942 i va obtenir un diploma de tercera classe. Va ser llavors quan l'Ajuntament la va comprar.

Breu notícia de l'autor: Maria Llimona, filla de l'escultor modernista Josep Llimona, és cronològicament la primera dona artista de l'estirp dels Llimona i una de les poques artistes de la seva època que trobem a Catalunya. La seva vocació és tardana i no havia agafat mai un cisell quan va esclatar la guerra civil i es va traslladar amb el seu marit, el pintor Domènec Carles a Itàlia, concretament a Rapallo. Mentre el seu marit pintava, ella consumia les hores en busca d'ocupacions que la distraguessin de l'angoixa constant de la guerra. I així és com es va iniciar en el món de l'escultura. Uns amics la van avisar que al poble del costat hi vivia un escultor italià anomenat Castagnino. Aquest li va donar unes primeres classes d'escultura i en aquell taller hi passà moltes hores treballant, aprenent i xerrant. Tot i que no va tenir doncs una formació específica sí va rebre la influència directa del seu germà Rafael, pintor d'estil postimpressionista i del seu propi marit, que va ser l'impulsor, el conseller artístic i el marxant durant la seva vida artística.

Sempre es va mantenir fidel a la seva estètica ideal, marginant-se dels moviments d'avantguarda que anirien sorgint més endavant. Tres gèneres defineixen la seva obra: la escultura monumental, el retrat i la imatgeria religiosa.

És el prototip de l'artista noucentista: delicada i fràgil (en aparença), Maria Girona va abordar el seu art amb una decisió i una energia insospitades, amb un domini de la forma i una superioritat evident de l'expressió on la puresa i la perfecció es manifestaran per una preponderància de la línia respecte al color.

FITXA D'ESCULTURA

Títol: *Retrat*

Autor: Palmira Collell Canuda

Data de realització: 1952 (guix)

Data d'alta al Parlament: 09.09.2019

Material: Bronze

Mides: 32.5 cm x 18.5 cm x 26

Procedència: Museu d'Art de Catalunya

Situació: Cessió en dipòsit per un període de deu anys, prorrogable

Localització: Saló gris. Accés Sala 1. Planta Noble

Descripció de l'obra: Palmira Collell va realitzar el bust en guix l'any 1952 mentre, probablement, cursava classes a Llotja i on, un any més tard, durant el curs 1953-1954, va obtenir un premi especial dins la secció d'escultura en pedra.

La primavera de l'any 1953, Collell va presentar el guix *Retrat* a l'Exposició Municipal de Belles Arts de Barcelona. En el catàleg oficial de la mostra, figura l'obra amb el número 521. L'Ajuntament de Barcelona va adquirir l'obra i la va dipositar al Museu d'Art de Catalunya (MNAC 049698-000). Un any més tard i, a partir del guix original, es va realitzar el bust en bronze. L'escultura mostra la marca del fonedor: FUNDICIÓN G. BECHINI.

Breu notícia de l'autor: Gràcies al segon número del butlletí de l'Escola d'Arts i Oficis Artístics de Barcelona, sabem que Palmira Collell va ser alumna d'escultura de Llotja i que entre els seus professors es trobaven el prestigiós escultor català Frederic Marés (1893-1991), també director de l'escola des de 1946, i l'escultor i catedràtic valencià Vicenç Navarro (1888-1979).

Sempre es va mantenir fidel a la seva estètica ideal, marginant-se dels moviments d'avantguarda que anirien sorgint més endavant. Tres gèneres defineixen la seva obra: la escultura monumental, el retrat i la imatgeria religiosa.

Palmira Collell va morir a la ciutat de Barcelona el 17 d'abril de 2018 a l'edat de 100 anys.